

Echtpaar Sijtsma is superactief in de Arnhemse wijk Malburgen en ziet niets door de vingers

Friese tornado tegen de verloedering

De Volkskrant volgt de voor-
ringen in de 'krachtwijken' van
minister Vogelaar. Vandaag
Alie en Adrie Sijtsma, twee
Friezen, die in de Arnhemse
wijk Malburgen onvermoei-
baar strijden tegen de verloe-
dering van de buurt.
Door Anja Slijter

ARNHEM 'Ik was een blanco mens
voordat ik Malburgen kwam won-
nen. In IJlst woonden één Surina-
mer en twee adoptiekinderen met
een kleurtje. Ik had nog nooit een
allochtoon gezien, laat staan aan-
geraakt.'

Alie Sijtsma (56) en haar man
Adrie (58) zijn nieuwe bewoners
van de 'krachtwijk' net over de
Rijn, die met een mix van nieuwe
koop- en huurwoningen van kleur
probeert te verschieten.

Het is een beproefde poging die
in een andere Arnhemse volks-
wijk, Het Broek, op een mislukking
is uitgelopen. Daar vluchtten de
nieuwelingen weg; de cultuur van
de oorspronkelijk bewoners bleek
te weerbarstig. In Malburgen lijkt
het te lukken. Eenderde van nieu-
we bewoners komt uit Noord.

Maar nergens lijkt de integratie
zo te slagen als op de hoek van het
nieuwe en oude deel van Malbur-
gen-West, op de plaats van het
hoekhuis waar Alie en Adrie Sijts-
ma sedert drie jaar wonen. Het is
daar de zoete inval. Kinderen van
alle kleuren spelen in het voor-
tuinje. Adrie leert ze de hand-
stand, knikkeren, touwtje sprin-
gen en stoeprandje. 'De meest ba-
sale dingen als een koprol kunnen
ze niet. Dramatisch.'

Hele Turkse families vallen te pas
en te onpas binnen. Alie: 'Ik heb
ze niet aan het verstand kunnen
peuteren dat ze een afspraak met me
moeten maken. Dus is de afspraak
nu: als ik geen tijd voor je heb, zeg
ik het. Maar dat betekent nog niet
dat ik je niet meer aardig vind.'

Het toppunt van integratie? Dat
Alie en haar buurvrouw als enige
Nederlanders onlangs werden uit-
genodigd op een Tupperwarepar-
ty. 'Ik heb een fors wapen dat ik in
de strijd kan gooien, zodra het ge-
sprek overgaat in het Turks. Dan
hang ik tegen mijn buurvrouw
zachtjes een verhaal op in het
Fries. Op den duur gaapt het hele
gezelschap me aan: wat zegt ze
nou?' Ze pikken haar humor. Dat is
een groot pluspunt, vindt Alie.

Het is puur toeval dat het Friese
echtpaar terecht kwam in een van
Vogelaars prachtwijken. De Sijts-
ma's konden aan de slag in een
Arnhems ziekenhuis, maar konden
in de stad noch in de wijde
omtrek een woning onder de drie
ton vinden. 'We hebben roze en
gele badkamers gezien en overal
had Pietje Praxis of Jantje Gamma
geklust.' Aan de 'belachelijke prij-
zen' voor dit niveau huizen was
het stel uit Friesland niet gewend.

Ten einde raad ging Alie op zoek
naar een huurwoning. Bij dezelfde
makelaar zag ze toen koopwoni-
ngen van 230 duizend euro. 'Die
daar met die garage, die wil ik',
wees ze zonder enige notie van de

De jeugd van Malburgen vermaakt zich bij de Sijtsma's. Foto Marcel van den Bergh / de Volkskrant

wijk waar deze laaggeprijsde wo-
ningen lagen. De eerste indruk
was vreselijk. 'Onze broek zakte af.
De oude huizen, de chaos op
straat, de viezigheid, de verloede-
ring. Echt een achterstandsbuurt.'
Maar het hoekje met nieuwe hu-
izen zag er goed uit.

Alie is lukraak gaan aanbellen in
de wijk en is op de directeur van de
basisschool afgestapt. Het is een
probleemwijk, en met de nieuwe
huizen zijn de problemen niet op-
gelost, kreeg ze te horen.

De nieuwe bewoners die alleen
hun eigen huis zien, redden het
niet, zei het schoolhoofd. 'Er zal
ook enige participatie van u wor-
den verwacht'. Dat hijzelf ook een
flat in de wijk had gekocht, sprak
in zijn voordeel.

Toen ze hoorden dat de opge-
knapte woningen gekocht konden
worden door de bewoners, hakte
het echtpaar (onder groot protest
van hun collega's) de knoop door.
'Want dat betekent ook waarde-
ontwikkeling aan die kant.'

Het echtpaar is superactief in de
wijk, maar ziet niets door de vin-
gers. Vooral de voortuinen zijn Alie
een doorn in het oog. Ze belt en
mailt de woningcorporatie dage-
lijks en geeft straat plus nummers
door van de huizen die er niet uit-
zien.

'Ook een oudere dame uit de flat
doet het. De strijd tegen te hoog
onkruid gaan we niet winnen,
maar aan bankstellen en appa-
raten wordt nu direct wat gedaan.'
'Kom zeg', zegt Alie verontwaar-

digd, 'ik heb gekozen om in een
achterstandswijk in opbouw te
wonen, niet in een achterbuurt.'

Het kan wel leuk zijn dat in het
nieuwe deel ook een straat oranje
kleurde, maar als die vlaggetjes er
zes weken na het WK voetbal nog
hangen, pakt Adrie de trap en
snijdt hij de touwtjes door.

Ook wie een blijke op de grond
gooit, krijgt met de Friese tucht te
maken. 'Dan vraag ik aan zo'n kind
of hij gelooft dat Allah de wereld
heeft gemaakt. Als het daar bloed-
serieus ja op zegt, zeg ik dat Allah
echt niet wil dat zijn schepping
wordt bevuild door een blijke dat
honderd jaar goed blijft.'

De ruzie met overburen over de
harde muziek is beslecht. Alie: 'Ik
heb al mijn vaardigheden ingezet
om tot een afspraak te komen.' Een
kwartier per dag mag de muziek
van André Hazes op zijn hardst,
daarna is het afgelopen.

Maar het mooiste contact heeft
Alie met 'haar' acht meiden die ze
bijles geeft. Ze ontmoette de eerste
leerling op de kijkdag van de
nieuwbouw. Een Turkse familie
vroeg haar een brief van de wo-
ningcorporatie voor te lezen.

Alie antwoordde, even verbaasd
als naef, met een wedervraag: hoe
komt het dat u zo slecht Neder-
lands spreekt? Wacht maar, had de

familie vol trots gezegd, tot u onze
dochter hoort. Net zo belabberd,
vond Alie, een woord dat de fami-
lie niet begreep. 'Het klinkt mis-
chien wel Nederlands, maar dat is
het niet.' Dat was het begin van de
Nederlandse les.

Inmiddels is er een groep van
acht. Alie lichtte ze ook nog, met
toestemming van de ouders, uitge-
breid seksueel voor aan de hand
reliëftekeningen uit het zieken-
huis, waar ze werkt.

Ook scheef ze een jeugdboek
voor haar leerlingen omdat hun
spanningsboog te kort was voor
het lange Hollandse boek. Ze bood
het afgelopen maandag aan minis-
ter Vogelaar en Rouvoet aan.

Het wonen in de wijk kost veel
energie, ('vooral om onze grenzen
te bewaken'), maar levert veel dy-
namiek op. Adrie: 'Als ik zie wat
hier voorbijkomt - Italianen, Chi-
nezen, Marokkanen, en Turken -
dan wil ik nooit meer terug naar
een Fries gat.'

Er klinkt een stemmetje door de
brievenbus: 'Adrie, kom je spelen?'
Voor het raam vliegen een tel later
een paar benen van een Russisch
meisje in de lucht. Een Marok-
kaans jongetje mag eigenlijk niet
komen, biecht hij Adrie op. 'Mijn
moeder zegt dat je een kinderlok-
ker bent.'

